

VÖYRI KAURAJÄRVI ISTANKANGAS

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus.

Anja Sarvas 1978.

Vöyri, Kaurajärvi, Istankangas.

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 1978.

Peruskartta 1333 12 + 2311 03 (Kaurajärvi), koordinaatit x = 7000 76,
y = 425 30

Maanomistajat: Maria Helmström (os. Kaurajärvi), Lisa Nyberg (os. Kaurajärvi), Anders Nyström (os. Kaurajärvi), osa alueesta on Rej-
peltin kylän yhteismaata.

Rek.n:ot 1⁶¹ (Helmström), 1⁴⁸ (Nyberg), 2⁹ (Nyström).

Löydöt KM 20242:1-55.

Aikaisemmat löydöt paikalta KM 19988:1-2.

Kertomukseen liittyy kaksi kuvataulua (ss. 4,5) ja yksi kartta (s.6).

Negatiivit on luetteleitu numeroilla 49192-49200. L. 26

Vaasan kesäyliopiston ja Vörå folkhögskolanin 12-22.6.1978 järjestämän arkeologisen kenttätökurssin ohjelmaan kuului Vöyrin Kaurajärvellä sijaitsevan Istankankaan kivikautisen asuinpaikan rippeiden kaivaminen.

Istankankaan asuinpaikka sijaitsee Istankankaan lounaisosassa, paikallistien ja seranottealueen välissä, n. 200 m Nybergin talosta luoteeseen ¹⁾. Istankankaalta on viime vuosien aikana ajettu seraa varsin suurimittaisesti ja todennäköisesti tässä yhteydessä on Istankankaan asuinpaikka tuhoutunut lähes kokonaan. Kesällä 1978 tutkittu alue serakuopan länsireunalla edustikin luultavasti asuinpaikan ulommaista reunaa ja kohde valittiin sillä perusteella, että tältä alueelta oli Markku Torvinen inventoinnin yhteydessä löytänyt

1) Ks. tarkemmin Vöyrin kiinteiden muinaisjäännösten luettelea esihistorian toimiston top. arkistossa. Istankangas on luettelessa kohde "Vöyri 63" (luettelon sivut 85-86).

kvartsi-iskoksia ja kiviesineen katkelman (KM 19988:1-2) sekä havainnut sorakuopan profiilissa jo osin tuhoutuneen lieden. Tästä liedestä ei kesäkuussa 1978 ollut enää minkäänlaista merkkiä havaittavissa, se oli ehtinyt kokonaisuudessaan tuhoutua.

Kaivaus aloitettiin paaluttamalla sorakuopan reunalle ruuturivit B-E. Ruudut olivat 2x2m kokoisia. Kiintopisteenä käytettiin suurta maakiveä, joka sijaitsi välittömästi kaivausalueen luoteispuolella (ks. karttaa s.6). Kiintopisteen lukema oli 106 ja sen absoluuttinen korkeus vaaittiin kaivauspaikalta n. 1000 m kaakkoon sijaitsevan Perän talon länsipuolella olevasta korkeuskiintopisteestä, jonka lukema on 42.25 m ymp. Kaivausalueen kiintopisteen korkeudeksi saatiin 46.59 m ymp.

Kaivaminen aloitettiin sorakuopan reunalta ruuturiveistä B ja C. Maa oli puhdasta hiekkaa, varsinaista kulttuurikerrosta ei voitu havaita. Löytöinä saatiin ruuduista melko tasaisesti kvartsi-iskoksia. Avattiin myös ruuturivi D ja osa E-rivin ruuduista. Maa oli kaikkialla hienoa hiekkaa, kulttuurimaata ei voitu erottaa eikä merkkejä kiinteistä muinaisjäännöksistä ollut. Kvartsi-iskoksia löytyi edelleen harvakseltaan, samoin tuli muutama keramiikan siru ja pieni hiotun liuske-esineen sirpale. Yhteensä kaivettiin noin 120 m² laajuinen alue. Useimpien ruutujen kohdalla kaivauksen syvyys oli n. 30-40 cm, mutta säännöllisten välimatkojen päähän tehtiin tarkistuksen vuoksi vielä syviä kuoppia (n. joka toiseen ruutuun). Tulokset olivat kuitenkin negatiivisia ja todennäköistä on, että paikalta saadut löydöt ovat kulkeutuneet varsinaisen asuinpaikan alueelta, joka on sijainnut nyt kaivetun alueen itäpuolella tai sitten kyseessä ovat asuinpaikan ulommaiset rippeet paikalla, jolla ei ole syntynyt mitään näkyvää kulttuurikerrosta.

Kaivauksen jälkeen tarkistettiin vielä koke hiekkakuopan reunit lapioin ja lastoin mutta missään ei näkynyt kiinteään muinais-

jäänökseen viittaavia merkkejä. Istankankaalle tehtiin lisäksi koekuoppia kaivausalueen ja Kankaan talen väliselle osuudelle kaivausalueen luoteis- ja pohjoispuolelle, niinikään kaivettiin kuoppia kaivausalueen ja paikallistien väliselle kapeahkole maakaistalle nyt tutkitun alueen länsipuolelle. Tulokset olivat kauttaaltaan negatiivisia. Kaivausalueen lounaispuolella olevalta paikallistiehen rajoittuvalta peltoaukeamalta löytyi joitakin kvartsi-iskoksia, mutta esimerkiksi ojien profiileissa ei voitu erottaa mitään kulttuurikerrosta tai muita merkkejä kiinteästä muinaisjäänöksestä.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1978

Anja Sarvas
Anja Sarvas

Väyri Istankangas 1978

S. 4.

Väyri Istankangas kuvattuna Saabosta F. 49192 - 195

Hännausalue hiekkakuspan
reunalla. Kuvattuna Saabosta.
F. 49196 - 197

Anja Larnas 1978

Väyri Istankangas 1978

Istankankaan asuinpaikkaa kuvattuna läillisestä. F. 49198-199

Istankankaan asuinpaikan reuna-alueita kuvattuna. Kuva pohjoisesta. F. 49200

Suvi Lammus 1978

VÖYRI KAURAJÄRVI ISTANKANGAS ANJA SARVAS 1978

1:100
KP 106

- VESIJOHTOKAIVANTO

KAIVETUN ALUEEN REUNA

